

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Запорізький національний університет
Освітня програма	2599 Готельно-ресторанна справа
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	241 Готельно-ресторанна справа

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Запорізький національний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	2599
Назва ОП	Готельно-ресторанна справа
Галузь знань	24 Сфера обслуговування
Спеціальність	241 Готельно-ресторанна справа
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Вітряк Оксана Павлівна, Касенкова Катерина Віталіївна, Транченко Людмила Володимирівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	29.03.2021 р. – 31.03.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.znu.edu.ua/pidrozdily/viddil_monitoryngu/vidom-pro-samoocin/2021/241_grs.pdf
Програма візиту експертної групи	https://www.znu.edu.ua/pidrozdily/viddil_monitoryngu/ppae2021/v_zit_u_241.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Дана ОП в цілому відповідає всім критеріям, має чіткі цілі, що корелюються зі стратегією ЗВО в цілому. Здобувачі вищої освіти мають достатньо можливостей для формування власної індивідуальної траєкторії розвитку, НПП долучені до реалізації даної ОП є професіоналами-практиками, які задіяні до створення векторів сучасного освітнього процесу в ЗВО. Інформація, подана у звіті самооцінювання відповідає дійсності. Лінки на моменти експертизи працювали коректно. ЗВО забезпечує належний зв'язок під час проведення дистанційної акредитаційної експертизи, підключення фокус-груп, для демонстрації матеріально-технічного забезпечення було створено відеоряд з живим голосовим супроводом. Документи на запит ЕГ було подано протягом години-двох від запиту (лінки, та на пошту).

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Виявлення та врахування позицій різних стейкхолдерів (здобувачів вищої освіти, роботодавців та академічного персоналу – при проектуванні та перегляді ОП, а також додатково органів влади). Орієнтація ОП на тенденції розвитку спеціальності та ринку праці для фахівців сфери обслуговування. Наявність оприлюдненого проекту ОП для подальшого його обговорення. Обговорення змісту ОП та результати схвалення/відхилення пропозицій є публічними та розміщуються у відкритому доступі. Зміст ОП має чітку структуру. ОП відповідає предметній області спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа». Навчальні дисципліни ОП складають логічну систему для набуття загальних, спеціальних (фахових) компетентностей, забезпечення РН за рахунок обов'язкових ОК ОП. На ОП забезпечуються умови для формування індивідуальної траєкторії здобувачів, набуття соціальних навичок (soft skills), передбачені процедури вибору дисциплін на сайті університету. Позитивною стороною ОП є методичне спрямування ОК професійної підготовки, проходження виробничої практики у різних закладах сфери обслуговування. Чіткі й зрозумілі правила вступу; прописана процедура визнання результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності як міжнародної, так і національної; продумана, чітка та зрозуміла процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, та позитивна практика застосування на інших ОП університету. Позитивним є доступність для всіх учасників освітнього процесу інформації щодо змісту ОП, порядку та критеріїв в оцінювання, це зазначено на сайті Університету, на платформі дистанційного навчання, доступно як для абітурієнтів так і для здобувачів вищої освіти. Доступність для здобувачів та НПП на офіційному сайті, на сторінці дистанційного навчання та в силабусах кожного освітнього компонента ОП документів ЗНУ, що містять політику, стандарти й процедури дотримання академічної доброчесності, а саме: Кодекс академічної доброчесності, Декларацію академічної доброчесності здобувача ступеня вищої освіти. Залучення на регулярній основі до аудиторних занять, а також проведення гостьових лекцій, майстер-класів на ОП професіоналами-практиками, експертами галузі, представниками роботодавців. Позитивною практикою є стимулювання розвитку викладацької майстерності шляхом рейтингового оцінювання НПП із урахуванням опитування здобувачів вищої освіти, преміювання кращих викладачів за рейтингом, заохочення за наукові досягнення, підвищення кваліфікації. Є позитивні здвиги щодо підвищення академічної та професійної кваліфікації викладачів ОП у сфері готельно-ресторанного бізнесу. Враховуючи зауваження експертної групи під час попередньої акредитаційної експертизи ОП та висновки ГЕР щодо можливості акредитації освітньої програми від 15.07.2020 р, НПП на освітній програмі підвищують свою академічну та професійну кваліфікацію, здобувають додаткову освіту.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Привести до відповідності загальні, спеціальні (фахові) компетентності, РН та ОК у матриці ОП із змістом силабусів, робочих програм навчальних дисциплін. Рекомендовано сприяти підвищенню наукового рівня студентських робіт, стимулювати активність участі у II турі Всеукраїнських конкурсів студентських наукових робіт; стимулювати участь студентів та НПП у Всеукраїнських та Міжнародних наукових конференціях, конкурсах та проектах, програмах міжнародної мобільності. Започаткувати на кафедрі Всеукраїнської студентської конференції за спеціальностями 241 та 242 для підсилення рівня студентської наукової роботи. Рекомендовано теми та завдання курсових робіт наблизити до розв'язання практичних проблем у діяльності суб'єктів готельного і ресторанного бізнесу, долучити фахівців-практиків, стейкхолдерів, представників роботодавців до розробки тематики кваліфікаційних робіт. Рекомендуємо посилити публікативну активність викладачів які викладають дисципліни загального і професійного циклу підготовки за фахом спеціальності: у фахових виданнях України, та у виданнях що індексуються міжнародними наукометричними базами; друковані методичні рекомендації, підручники, навчальні посібники до кожної дисципліни з врахуванням Освітнього рівня, спеціальності. Рекомендуємо на ОП прописати свою унікальність, наприклад: врахувати профіль факультету фізичного виховання, здоров'я та туризму та професійну освіту НПП і зробити акцент у контексті набуття здобувачами унікальних навичок з організації обслуговування санаторно-курортних. Зробити акцент навч. дисц. на спортивно-оздоровчому харчуванні, ввести такі дисципліни як: «Основи здорового харчування», «Нутриціологія здорового харчування», «Основи фізіології та гігієни харчування», залишити практичну складову яка і є в навчальному плані, яка і буде логічним продовженням і завершенням Освітньої програми. Покращити матер. базу спеціалізованої лабораторії з ресторанного обслуговування. Пропонуємо відкриття спец. лабораторія наприклад «Здорового харчування» в розрізі унікальності Освітньої програми. Започаткувати на кафедрі Всеукраїнської студент. конференції за спеціальностями 241 та 242 для підсилення рівня студентської наукової роботи. Продовжувати удосконалювати форми і методи дистанц. навч. для

покращення якості надання освітніх послуг (за рахунок вебінарів, тренінгів, у т. ч. за участі стейкхолдерів, фахівців-практиків). Рекомендовано забезпечити викладання навч. дисц. на ОП НПП, які відповідають не менш ніж чотирьом підпунктам п.30 ЛУ. З метою посилення залучення здобувачів до спільних наукових досліджень з НПП, рекомендовано на сайті кафедри розмістити Резюме НПП, які викладають на ОП, з висвітленням наукових інтересів та публікацій тощо. Рекомендовано посилити контроль за відповідністю наук. публікацій викладачів дисц., що викладаються. Під час оголошення конкурсу на заміщення вакантних посад НПП доцільно визначати додаткові вимоги до кандидатів щодо наявності публікацій відповідно дисциплінам, які будуть викладатися.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ЕГ констатує, що цілі та мета ОП 241 має чіткі загальні цілі які взаємоузгоджені з місією та стратегією ЗВО і відповідають суспільній місії ЗВО. Місія ЗВО визначає загальне призначення та суспільну роль. Стратегія ЗВО відображає шляхи реалізації місії та цілей у конкретних умовах, в яких функціонує ЗВО (https://www.znu.edu.ua/docs/2020/_rozvitku_znu_opovlena1.pdf). Місією ЗНУ полягає у формуванні європейського простору освіти, науки і культури європейського рівня, здатного активно впливати на громадську думку, забезпечувати соціальне прогнозування у різних сферах на основі фундаментальних і прикладних наукових досліджень. ЗНУ відіграє важливу роль у розвитку економіки, державних інституцій та громадянського суспільства, надаючи їм знання, компетентностей та ідей, необхідних для забезпечення економічного, політичного та соціального розвитку і зростання, а проектною групою 241 сформульовано мету: ОП спрямована на формування загальних і фахових компетентностей достатніх для успішного розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у сфері готельного та ресторанного бізнесу, програма розроблена відповідно до місії та стратегії університету. Цілі які зазначені в ОП стосуються саме цієї ОП та її реалізації і корелюються зі спеціальністю. Провівши опитування, проаналізувавши всі наявні документи, ЕГ встановила, що на ОП визначено фокус програму – це ОП орієнтована на формування та розвиток професійних компетентностей фахівців для здійснення ефективної діяльності в сфері готельно-ресторанного бізнесу, але чим вона відрізняється від інших програм, встановлено не було. Ознайомившись зі звітом про самооцінювання унікальності ОП має загальне твердження і не зрозуміло, що відрізняє дану ОП від інших. Унікальність ОП полягає у забезпеченні міждисциплінарної, багатопрофільної підготовки фахівців для індустрії гостинності з пріоритетністю практичної складової та урахуванням регіонального аспекту, збалансованою зорієнтованістю на міжнародний, загальнодержавний і регіональний ринок праці в галузі, що відображено у формулюванні ПРН, але це не відображено у навчальному плані саме регіональний аспект. Але в розробку ОП входять стейкхолдери органи місцевого самоврядування/місцеві органи влади. Доцільно конкретизувати унікальність з урахуванням профілю факультету фізичного виховання, здоров'я та туризму та професійну освіту НПП і зробити акцент у контексті набуття здобувачами унікальних навичок з організації обслуговування санаторно-курортних, фізкультурно-оздоровчих закладів. Зробити акцент навчальної дисципліни на спортивно-оздоровчому харчуванні які будуть забезпечувати СК 14, 15 і ПРН 23, 24. На зустрічах із адміністрацією ЗВО, ректор Фролов М.О. зазначив важливість місії та стратегії закладу в регіоні, наголосив на потребі підготовки фахівців ОП. На зустрічах із здобувачами, роботодавцями ЕГ отримала ряд позитивних відгуків про освітнє середовище університету, визначені цілі ОП та їх спрямованість на формування компетентностей, необхідних у професійній діяльності, що в цілому вказує на відповідність цілей ОП місії та стратегії ЗНУ.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Аналіз підкритерію 1.2 свідчить про залучення всіх зацікавлених сторін до визначення цілей ОП та формулювання ПРН. ЗВО продемонстрував, що позиції і потреби стейкхолдерів та НПП розглядалися на засіданні кафедри, результати обговорень ОП відображено у протоколах засідання кафедри (№9 від 07.04.2020 р.) наприклад виступили: зав. кафедри Маковецька Н.В. запропонував включити на 2020 р. до обов'язкових дисциплін циклу загальної підготовки такі дисципліни: Історія готельно-ресторанної справи, Основи комунікації в сфері обслуговування, Основи інформатизації в сфері обслуговування. Доцент Бортников Є.Г. – запропонував перенести дисципліну Культура готельно-ресторанної справи, Географія туризму, Туристичні ресурси світу, Краєзнавство регіону до дисципліни вільного вибору студента, а дисципліни «Країнознавство» та «Туристичне країнознавство» залишити обов'язковими дисциплінами циклу професійної підготовки ОП, адже майбутні фахівці сфери обслуговування повинні володіти знаннями щодо туристичного характеру країн світу, національних особливостей, наявних готельно-ресторанних ланцюгів країн тощо. Директор з міжнародних зв'язків

відносин компанії «BB Staff» Дмитренко В.О. – запропонував змінити назви дисциплін: «Економ. підприємств турист. галузі» на «Економіку підпр. сфери обслугов.»», «Інформаційні системи та технології в туристичній діяльності» на «Інформаційні системи та технології в сфері обслуговування», «Кроскультурна комунікація в туризмі» на «Кроскультурна комунікація в сфері обслуговування», аналізуючи навч. план вище зазначені пропоз. були враховані. Протокол № 10 від 5 травня 2020 р. незрозуміло, які саме пропозиції були внесені стейкхолдерами (зазначено певні рекомендації). ЗВО враховуючи індивід., науковий, навчально-метод. і практичний досвід надає викладачам, студентам та стейкхолдерам можливість впливати на формув. переліку освітніх компонент ОП, висловлювати обґрунтовані побажання щодо переліку та особливостей викладання навч. дисциплін, вносити пропозиції щодо вибірових дисц., а також форм практичної підготовки здобувачів ВО. ЗВО представив п'ять відгуків роботодавців які представлені в базі (<https://office.naq.gov.ua/v1/form-se/3495/view>) але відгуки не містять рекомендацій, пропозицій щодо покращення ОП. На ОП проводиться опитування зацікавлених осіб і це підтверджено на офіційному сайті університету https://www.znu.edu.ua/pidrozdily/viddil_monitoryngu/2021/osv_ti_-_zv_t_robotodavts_2_.pdf. Факти усного обговорення змісту ОП підтвердились і під час спілкування з фокус-групою стейкхолдерів, що є позитивною практикою. ЕГ зазначає, що внутрішні документи як-то протоколи засідань проектної групи та формалізовані рішення студентського самоврядування щодо зміни ОП на сайті відсутні. Під час онлайн зустрічей та зі слів гаранта ЕГ пересвідчилася, що залучення стейкхолдерів мало реальний, а не формальний характер. Для посилення проектної групи пропонуємо включити до складу студента та стейкхолдера при оновлені ОП на наступний навч. рік для посилення фахового рівня і відповідальності за ОП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОП, ПРН визначено з урахуванням запитів ринку праці у фахівцях спеціальності 241. На зустрічі із роботодавцями з'ясовано потребу на ринку праці у фахівцях відповідної ОП. Підтвердження цьому є отримана інформація про працевлаштування випускників за фахом. Регіональний аспект враховується в ПРН фрагментарно. Так, врахування регіонального аспекту може бути реалізовано при написанні курсових робіт (Світовий ринок готельно-ресторанних послуг» та Організація готельного господарства»), кваліфікаційних робіт та проходження здобувачами виробничої практики на підприємствах-партнерах, що надасть можливість сформувати уявлення про особливості ведення технологічного процесу на підприємствах регіону. Аналізуючи методичні вказівки з підготовки визначених ОК, що є в системі office.naq.gov.ua та на сторінці кафедри <https://tour-grs.znu.edu.ua/студенту/силабуси> з різних дисциплін «Світовий ринок готельно-ресторанних послуг» та Організація готельного господарства» є однаковими за змістом і не містять переліку тем для написання курсових робіт, щоб можна було б говорити про регіональний аспект. Натомість методичні рекомендації з дисциплін «Світовий ринок готельно-ресторанних послуг» та Організація готельного господарства» мають назву Методичні вказівки до написання курсових та кваліфікаційних робіт для здобувачів ступеня вищої освіти ОПП «Готельно-ресторанної справи», що ніякого відношення до вище згаданих дисциплін не мають. У звіті про самооцінювання, зазначено, що був врахований досвід аналогічних ЗВО серед вітчизняних ОП надано перевагу тим, що зорієнтовані на аналогічний ринок праці (Класичний приватний університет, Херсонський державний університет). Серед зарубіжних ОП взірцевими стали бакалаврські програми Swiss Education Group AG – лідера швейцарської індустрії гостинності, що об'єднує п'ять шкіл: Швейцарської школи готельного менеджменту, Готельного інституту Монтре, Коледжів Сезара Рітца, Академії кулінарного мистецтва та Міжнародного інституту навчання готельної справи і туризму, – як взірць гармонійного поєднання унікальних регіональних традицій гостинності з кращим світовим досвідом готельного і ресторанного бізнесу, менеджменту й адміністрування, про що детально повідомляється у звіті самооцінювання, але це не знайшло відображення у протоколах засідання робочих груп ОП чи засідання групи забезпечення за спеціальністю «Готельно-ресторанна справа» чи протоколах кафедри. Також не з'ясовано що саме врахували чи запозичили досвід вище перелічених навч. закладів.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Освітня програма відповідає стандартів вищої освіти за спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа» та рівнем вищої освіти. Програмні результати навчання, наведені в освітній програмі, відповідають стандартів вищої освіти за спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа» та рівнем вищої освіти, вимогам Національної рамки кваліфікації для відповідного кваліфікаційного рівня. ОП містить усі необхідні визначені стандартом загальні та фахові компетентності, а також програмні результати навчання. Форма атестації здобувачів вищої освіти в цілому відповідає вимогам стандарту. Отже, освітня програма дозволяє досягти, визначених стандартом, результатів навчання за спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа», а також у цілому відповідає вимогам стандарту та Національної рамки кваліфікацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Виявлення та врахування позицій різних стейкхолдерів (здобувачів вищої освіти, роботодавців та академічного персоналу – при проектуванні та перегляді ОП, а також додатково органів влади). Орієнтація ОП на тенденції розвитку спеціальності та ринку праці для фахівців сфери обслуговування. Наявність оприлюдненого проекту ОП для подальшого його обговорення. Обговорення змісту ОП та результати схвалення/відхилення пропозицій є публічними та розміщуються у відкритому доступі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

1. Рекомендуємо на ОП прописати свою унікальність, а саме, наприклад: врахувати профіль факультету фізичного виховання, здоров'я та туризму та професійну освіту НПП і зробити акцент у контексті набуття здобувачами унікальних навичок з організації обслуговування санаторно-курортних, фізкультурно-оздоровчих закладів, зокрема обслуговування спортивно-масових заходів. Зробити акцент навчальних дисциплін на спортивно-оздоровчому харчуванні, ввести такі дисципліни як: «Основи здорового харчування», «Нутриціологія здорового харчування», «Основи фізіології та гігієни харчування», залишити практичну складову яка і є в навчальному плані, яка і буде логічним продовження і завершенням Освітньої програми. 2. Також, в якості рекомендації можна визначити доцільність поглиблення регіонального аспекту, а саме при написанні курсових, індивідуальних дослідницьких проєктів, кваліфікаційної роботи. 3. Для посилення складу проєктної групи включити студента та стейкхолдера при оновленні ОП на наступний навчальний рік. 4. Розробити окремі методичні рекомендації з дисциплін «Світовий ринок готельно-ресторанних послуг» та Організація готельного господарства» які будуть включати особливості регіонального контексту. Вдосконалити тематику курсових робіт яка вже є в наявності та врахувати пропозиції студентів.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня діяльність за критерієм 1 (Проектування та цілі освітньої програми) відповідає рівню В. Цілі ОП відповідають місії, стратегії ЗВО та визначаються з урахуванням позицій зацікавлених сторін. В ОП враховано сучасні тенденції розвитку спеціальності, прийняття державних стандартів освіти. Проектування ОП відображає специфіку підготовки спеціальності у відповідності до потреб ринку праці, опора на інтегративні технології та комплексність змісту ОК, та поєднання практичної спрямованості навчання та викладання у підготовці здобувачів. Зважаючи на наведені позитивні та сильні сторони експертна група дійшла висновку, що ОП за спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа» відповідає рівню В за критерієм 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Дані щодо обсягу освітньої програми та окремих освітніх компонентів подані коректно та відповідають дійсності. Експертною групою було перевірено навчальний план і ОП і з'ясовано, що загальний обсяг ОП відповідає вимогам: обсяг ОП складає 240 кредитів ЄКТС. Загальний обсяг годин – 7200 (з них, аудиторних – 2210 годин (лекційних годин – 1042; практичних годин – 1128, лабораторних годин – 38) та самостійних – 4990 годин). Обсяг кредитів ЄКТС, який відводиться на навчальні дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти, складає 60 кредитів (1800 годин). Відповідно, обсяг ОП та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам чинного законодавства щодо навчального навантаження здобувачів вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Проведений аналіз ОП 2020 року показав, що зміст програми має чітку структуру. Визначена відповідність загальних, спеціальних (фахових) компетентностей, РН та ОК у матриці ОП відображена але не корелюється із змістом си́лабусів навчальних дисциплін загальної та професійної підготовки. У взаємозв'язку ОК складають логічність системи набуття загальних, фахових компетентностей, РН, мети ОП, яка спрямована на «...формування загальних і фахових компетентностей достатніх для успішного розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у сфері готельного та ресторанного бізнесу, програма розроблена відповідно до місії та стратегії університету». Але форма представлення структурно-логічної схеми не дозволяє сформулювати чітке уявлення про логічний взаємозв'язок освітніх компонентів і, тим самим, ускладнює оцінку забезпечення досягнення програмних результатів. У навчальному плані зазначено: вивчення 8 дисциплін у 1 семестрі, а саме дисципліни ЗП 1, ЗП 3, ЗП 4, ЗП 7, ЗП 8, ППС 1, ППОП 1, ППОП 2, а в структурно-логічній схемі 7 дисциплін відсутня ЗП 3. Семестр 3 навч. план 5 дисциплін ЗП 6, ППС 4, ППОП 4, ППОП 5, а в структурно-логічній схемі 4 відсутня ППОП 6. Семестр 4 навч. план дисциплін ППС 6, ППС 7, ППС 8, ППС 20, ППОП 6, а в структурно-логічній схемі 5 відсутня ППОП 6. Семестр 5 навч. план 6 дисциплін ППС 5, ППС 9, ППС 10, ППС 11, ППС 21, ППОП 6, а в структурно-логічній схемі 3 дисциплін відсутня 3 дисципліни ППС 10, ППС 11, ППОП 6. Семестр 6 навч. план ППС 10, ППС 11, ППС 12, ППС 221, ППОП 7, ППОП 6, а в структурно-логічній схемі 5 відсутня ППОП 7. Аналізуючи освітні компоненти, які включені до освітньої програми, а саме Матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам ОП та Матрицю забезпечення програмних результатів навчання (РН) відповідним компонентам ОП підготовки бакалаврів «Готельно-ресторанна справа» ЕГ відмічає не відповідність з си́лабусами, а саме: в ОП навч. ознайомча практика (Конох Олена Євгенівна) у матриці відповідності ПКК зазначено ЗК 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10 (у си́лабусі відсутні ЗК); у матриці – СК 4,10,11,13,14 (у си́лабусі СК 1,2,4,11,13); матриці забезпечення РН 2,3,5,6,7,8,9,10,11,12,14,16,23,24, а у си́лабусі відсутні. Також: виробнича практика (Криволапов Є.А., Сидорук А.В., Бортиков Є.Г., Чуєва І.О.) в ОП в матрицях зазначено всі ЗК, майже всі СК і РН. Відмінності майже нема. ЗК,СК, РН які зазначені в матриці не відображено в си́лабусі. Доцільно чітко прописати всі компоненти, до кожної виробничої практики в залежності до змісту вироб. практики. Дисципліна ППС 2 «Курортні ресурси світу» в ОП зазначено ЗК 1,3,7,9; СК 1,14,15; РН 2,4,5,23,24 в си́лабусі жодного співпадіння з ОП нема, зовсім інші ОК. Дисципліна ППС «Організація готельного господарства» також не співпадіння ОП з си́лабусом. Переважна більшість РН, що передбачені стандартом вищої освіти, забезпечуються обов'язковою складовою програми.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП відповідає предметній області визначеної Стандартом вищої освіти за спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа». Цьому сприяє залучення професіоналів-практиків до викладання обов'язкових (Табака Н.М.) і вибіркових (Гагаріна О.М.), рецензування роботодавцями освітньої програми, участь академічного персоналу ОП у фахових круглих столах та семінарах. Ознайомившись з навчальними планами, та змістом ОП (<https://public.naq.gov.ua/2471727d-1c8e-40fd-bf35-fc148bbdce26>), (<https://tour-grs.znu.edu.ua/освітній-процес/освітньо-професійній-програми/бакалаврат-грс>) експертна група встановила, що у циклі професійної підготовки освітньої програми з 6 дисциплін і з 3 з них як: «Країнознавство» (6 кредитів), «Організація туристично-рекреаційної діяльності в умовах динаміки соціокультурного простору» (6 кредитів), «Туристичне країнознавство» (3 кредити) які опосередковано відносяться до спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа». Інтерв'ю зі студентами та роботодавцями підтвердило, що оновлення ОП відбувається постійно з врахуванням пропозицій і включення в навчальний план нових сучасних дисциплін, що надає додаткові можливості для створення конкурентних переваг ОП на ринку освітніх послуг.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

ЗВО пропонує зручні та зрозумілі процедури вибору для здобувачів http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/vibirdistsiplin-studentami.html. Перевірено та встановлено, що кількість та різноманітність дисциплін запропонованих для вибору є вірною. Індивідуальна освітня траєкторія даної ОП забезпечується такими документами: ст. 62 п. 1 абз. 15 Закону України «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу в Запорізькому національному університеті, Порядку реалізації студентами права на вільний вибір навчальних дисциплін. Студенти на зустрічі зазначили, що з метою забезпечення чіткої організації вибору навчальних дисциплін у ЗНУ з початку січня 2021 року розпочинається вибір дисциплін студентами Запорізького національного університету на 2021-2022 навчальний рік. Студенти зазначили, також, що вони отримують в деканаті паролі доступу для підключення до електронної системи Moodle ЗНУ. За допомогою куратора ознайомлюються з процедурою вибору дисциплін згідно Порядку реалізації студентами права на вільний вибір навчальних дисциплін; Інструкція для студентів по вибору дисциплін в системі Moodle ЗНУ. Здійснити самостійно вибір дисциплін можуть у розділі Вибрати дисципліни електронної системи Moodle ЗНУ. Здобувачам вищої освіти забезпечується можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії через «Індивідуальні навчальні плани студентів». Обсяг навчальних дисциплін за вибором складає не менше як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для відповідного рівня вищої освіти. Індивідуальний навчальний план формується особисто кожним здобувачем вищої освіти за участю куратора академічної групи та затверджується деканом факультету. Вивчення навчальних дисциплін та практик, включених до індивідуального навчального плану, є обов'язковим. В основі системи вибіркових дисциплін лежить індивідуальний вибір кожного здобувача вищої освіти, що є важливим як і з точки зору особистісного розвитку здобувача, так і з метою запровадження міждисциплінарності в освітньому процесі. На зустрічі зі здобувачами було

з'ясовано, що студенти прагнуть більшої можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії в розрізі: запропонувати власну тему до написання курсових, кваліфікаційних робіт; мати вибір між курсовою роботою і проектом.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП та навчальний план дозволяє констатувати ЕГ, що вони передбачають проходження практичної підготовки, яка формує компетентності здобувачів вищої освіти, необхідні для подальшої професійної діяльності. ОП передбачено 5 практичних підготовок: 1 навчальна ознайомча практика (2 семестр 4 кредити) та 4 виробничої практики (4 семестр 9 кредитів; 5 семестр 6 кредитів; 6 семестр 9 кредитів, 7 семестр 6 кредитів). Встановлено, що практична підготовка регулюється Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти ЗНУ, силабусами. Аналізуючи зміст силабусів до виробничої практики, викладачами зазначено тільки спеціальні компетентності СК 1,2,10,11,13,6,8,9, у всіх практиках однакові СК не залежно від курсу. Наприклад виробнича практика 2 курс зазначено СК 6 (здатність проектувати техн. процес виробництва продукції і послуг та сервісний процес реалізації основних і додат. послуг у підпр. гр. та рекреаційного господарства) СК 9 (Здатність здійснювати підбір технологічного устаткування та обладнання, вирішувати питання раціонального використання просторових та матеріальних ресурсів) не відповідають змісту силабусу СК 6 і 9 здобувачі не можуть здобути з даної практики. Позитивною практикою є активна робота кафедри, з широким представленням можливих баз практик в Україні та закордоном. При інтерв'юванні здобувачів підтверджено проходження практик на підприємствах готельно-ресторанного бізнесу, проведення щорічного заходу «Ярмарка вакансій», що спрямована на підтримку традицій взаємодії роботодавців та ЗВО. Роботодавці висловили своє задоволення рівнем підготовки здобувачів, які приходять до них на практику, а також висловили готовність у майбутньому працевлаштувати випускників цієї ОП на відповідні посади. Аналіз звіту про самооцінювання та перевірка підтверджувальних документів (програм практик за всіма видами, договорів про проходження практики на виробництвах, відгуків на звіти про проходження практики від керівників з підприємств), а також опитування під час онлайн зустрічей всіх стейкхолдерів (студентів, роботодавців, керівників практик від кафедри) дозволяє зробити висновок про те, що практична підготовка здобувачів вищої освіти відбувається на високому рівні та дозволяє у повній мірі здобути компетентності, необхідні у подальшій професійній діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Під час зустрічі зі студентами та НПП кафедри було зазначено, що у освітньому процесі використовуються сучасні методи навчання, а саме: ділові ігри, дебати, дискусії. Також, зазначалось, що такі soft skills як посилення навичок роботи в групах, прийняття колективних рішень, комунікативні компетентності, вміння працювати в команді студенти можуть розвинути здебільшого під час вивчення таких дисциплін як «Менеджмент готельно-ресторанного бізнесу» та «Кроскультурна комунікація в сфері обслуговування» та інші. Зі слів здобувачів, вони беруть участь у різних заходах, а саме: виставках, конференціях, конкурсах, Ярмарках Вакансій тощо. Наведені факти переконали ЕГ про наявність можливостей набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills). Однак, розширення відповідного спектру доцільно впроваджувати в контексті викладання дисциплін загального чи фахового спрямування, практичної підготовки здобувачів. Крім того, як роботодавці так і здобувачі освіти зазначали власну зацікавленість у постійному розвитку визначених компетенцій.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Відповідний професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Навчальне навантаження здобувачів регулюється положенням Положення про організацію освітнього процесу в Запорізькому національному університеті. Здійснений аналіз навчального плану ОП 2020-2021 н.р., робочих програм, силабусів, засвідчує, що обсяг ОП та окремих ОК реально відображає фактичне навантаження здобувачів, відповідає вимогам, забезпечує досягнення цілей та РН. ЕГ ознайомилась із змістом моніторингу та результатами анкетувань здобувачів ОП

(https://www.znu.edu.ua/pidrozdily/viddil_monitoryngu/2021/osv_ti_zv_t_zdobuvach_1_.pdf).

Моніторинг пропозицій здобувачів стосувався і визначення відношення до ОП. В анкетуванні брали участь 72 здобувачі. Всі результати подано у вигляді діаграм, зокрема висвітлено їх задоволення освітнім процесом, відношення до змісту навчальних дисциплін, до обсягу практичної підготовки за фахом, а також щодо необхідності збільшення кількості годин на самостійне опрацювання. Слід зазначити, що при перегляді ОП взято до уваги

результати відповідного анкетування, враховано пропозицію здобувачів як денної, так і заочної форм навчання та попередню перевірку Експертною групою НА (27.05 по 29.05.2020р.). Аналіз результатів анкетувань підтверджують проведення заходів, що спрямовані на визначення відношення здобувачів до якості освітнього процесу, окремих питань, які стосуються відношення до фактичного навантаження та обсягу освітніх компонентів. На зустрічі (№4) здобувачі навели приклади проходження анкетувань, виявили обізнаність із змістом питань.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

В освітньому процесі ЗНУ здійснюється робота щодо впровадження дуальної форми освіти шляхом залучення викладачів-практиків до аудиторних занять, стейкхолдерів, опанування практичних навичок на базі чинних підприємств м. Запоріжжя, яка передбачатиме узгодження навчального плану з відповідними стейкхолдерами. Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою на ОП «Готельно-ресторанна справа» здійснюється. Організаційні аспекти практичного впровадження дуальної освіти в освітній процес обґрунтовані в Положення про дуальну форму здобуття вищої та фахової передвищої освіти в ЗНУ, яке оприлюднено на веб-сайті університету.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Зміст ОП має чітку структуру. ОП відповідає предметній області спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа». Навчальні дисципліни ОП складають логічну систему для набуття загальних, спеціальних (фахових) компетентностей, забезпечення РН за рахунок обов'язкових ОК ОП. На ОП забезпечуються умови для формування індивідуальної траєкторії здобувачів, набуття соціальних навичок (soft skills), передбачені процедури вибору дисциплін на сайті університету. Позитивною стороною ОП є методичне спрямування ОК професійної підготовки, проходження виробничої практики у різних закладах сфери обслуговування.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1. Для формування освітньої траєкторії надати студентам можливість запропонувати власну тему до написання курсових, кваліфікаційних робіт, щоб була можливість вибору між курсовою роботою і проектом. 2. Привести до відповідності загальні, спеціальні (фахові) компетентності, РН та ОК у матриці ОП із змістом силабусів, робочих програм навчальних дисциплін.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Освітня діяльність за критерієм 2 (Структура та зміст освітньої програми) відповідає рівню В. Зміст ОП має чітку структуру. Навчальні дисципліни складають логічну систему для набуття загальних, спеціальних (фахових) компетентностей, РН за рахунок обов'язкових компонентів ОП. ОП відповідає предметній області спеціальності, передбачає умови для формування індивідуальної траєкторії здобувачів, набуття соціальних навичок (soft skills) та процедури вибору дисциплін на сайті університету. Задля покращення освітньої діяльності на ОП доцільно привести до відповідності загальні, спеціальні (фахові) компетентності, РН та ОК у матриці ОП із змістом силабусів, робочих програм навчальних дисциплін, що відносимо до несуттєвих недоліків ОП за Критерієм 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Процедури вступу до ЗВО і на ОП є чіткими, прозорими й зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та розміщені на офіційному сайті університету, зокрема, 1) Умови прийому до ЗВО України в 2021 році (затверджені

МОН України від 15.10.2020 та зареєстровані в Мін юстиції), Додаток 1 до Правил прийому 2021 (Перелік освітніх ступенів та спеціальностей), Додаток 4 до Правил прийому 2021 (Перелік сертифікатів ЗНО). На зустрічі студенти підтвердили, що жодних дискримінаційних дій під час вступу вони не відчували, інформація про правила прийому, чіткі механізми і порядок дій їм були відомі й зрозумілі та вони мали можливість ознайомитись на офіційному сайті університету. Правила щорічно оновлюються та вчасно оприлюднюються на веб-сайті ЗВО, що також підтвердили здобувачі освіти на ОП, гарант ОП і представники приймальної комісії.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за освітньою програмою 241 подано за таким посиланнями (<https://pk.znu.edu.ua/normativni-dokumenty-vstupnoi-kampaniji/>, <https://pk.znu.edu.ua>). У відомостях про самооцінювання наведена інформація щодо правил прийому для здобуття ступеня бакалавра за ОП 241 «Готельно-ресторанна справа», який відбувається за результатами ЗНО (1. Українська мова і література. 2. Іноземна мова. 3. Історія України або Математика, або Біологія, або Географія, або Фізика, або Хімія). Вказано, що приймаються особи, які здобули повну загальну середню освіту і успішно склали ЗНО з предметів, які передбачені умовами прийому. Також заклад використовував можливість прийому через не бюджетну пропозицію, визначення предметів ЗНО для якої обговорювалося зі слів гаранта на засіданні кафедри за участі гаранта ОП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗНУ унормовано питання визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності. Вони є доступними для всіх учасників освітнього процесу Положення про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці у ЗНУ, Положення Запорізького національного університету про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, Порядок проходження атестації у ЗНУ для визнання здобутих кваліфікацій, результатів навчання та періодів навчання, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014, Порядок про зарахування на навчання, перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці у ЗНУ для студентів, які поновлені із ВНЗ АР Крим, Донецької та Луганської областей. Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, здійснюється на підставі поданого студентом переліку документів з результатами вивчення навчальних дисциплін (академічної довідки); договору про навчання; договору про практику стажування; сертифікату про практику/стажування. Під час проведення акредитації фактів перезарахування чи порушення правил перезарахування результатів навчання, отриманих в інших ЗВО у результаті академічної мобільності, виявлено не було. Академічна мобільність на ОП на ранній стадії реалізації. Під час навчання на бакалавраті студенти, гарант таких прикладів не навели, але підтвердили ознайомлення з питань визнання РН, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності. Отже, у ЗВО діють чіткі й зрозумілі правила, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з ВО в європейському регіоні (Лісабонській конвенції), доступні для всіх учасників ОП.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Порядок та умови визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регламентуються нещодавно введеним у дію Положення Запорізького національного університету про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Під час зустрічей з представниками адміністративного персоналу ЕГ встановила, що визнанням таких результатів займається фахова комісія, до складу якої входять: декан факультету, керівник ОП (гарант), провідні викладачі. Набуття фахових компетентностей під час неформальної освіти поки що є непоширеною практикою при підготовці здобувачів спеціальності. Також під час зустрічей експертам стало відомо про те, що здобувачі вищої освіти ОП мають бажання до неформальної освіти, але їх не інформують про існування таких можливостей в університеті.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

- чіткі й зрозумілі правила вступу; - прописана процедура визнання результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності як міжнародної, так і національної; - продумана, чітка та зрозуміла процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, та позитивна практика застосування на інших ОП університету.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Відсутність практики реалізації на ОП, що акредитується, процедур визнання результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності та у неформальній освіті. Посилити роз'яснювальні роботи, щодо інформування здобувачів про можливості у неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Освітня діяльність за критерієм 3 (Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання) відповідає рівню В. Правила прийому на ОП є чіткими і зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, враховують специфіку спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» і є доступними і оприлюдненими на офіційному сайті ЗНУ. Нормативна база ЗВО засвідчує формування умов доступності освітнього середовища для всіх учасників освітнього процесу.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

З метою досягнення цілей та програмних результатів навчання на ОП надаються пріоритети інтерактивним методам і формам навчання (лекція-дискусія, ділові ігри, мозковий штурм, бінарні лекції), а також робота в команді, використання інтерактивної дошки, кейсів. Перспективною формою навчання є змішане і дистанційне навчання, використовується корпоративна система електронного забезпечення навчання CE3N Moodle, а також он-лайн платформи Zoom, Skype, Google Meet та інші. Позитивною практикою навчання на ОП є проведення практичних занять на базі підприємств готельно-ресторанного бізнесу із залученням до викладання працівників цих установ, що сприяє досягненню ПРН згідно ОП відповідно ОК. Як приклад, проведення практичного заняття з дисципліни «Організація ресторанного господарства» в ресторані "Счастье есть" (<https://tour-grs.znu.edu.ua/%Do%BD%Do%Bo%D1%88%D1%96-%Do%BD%Do%BE%Do%B2%Do%B8%Do%BD%Do%B8>).

Залучення стейкхолдерів та фахівців галузі обслуговування до проведення занять, як приклад: для студентів спеціальності «Готельно-ресторанна справа» було проведено вебінар з представниками готелю «Khortitsa Palace»: менеджером-управителем готелю – Джафаром Шамією, а також менеджером з продажів готелю – Анастасією Дядечко

https://www.znu.edu.ua/cms/index.php?action=news/view_details&news_id=53400&lang=ukr&news_code=dlya-studentiv-spetsialnosti---gotelno-restoranna-sprava---proveli-vebinar-iz-fakhivtsyami-gotelnoyi-industriyi Адміністраторка ресторанів «Monica Bellucci» і «Monkey Pizza Bar» Маргарита Леміш брала участь в проведенні лекції з дисципліни «Організація ресторанного господарства»

https://sites.znu.edu.ua/cms/index.php?action=news/view_details&news_id=53502&lang=ukr&news_code=na-fakulteti-fizichnogo-vikhovannya--zdorov---ya-ta-turizmu-dlya-studentiv-vlashtuvali-onlajn-lektsiyu-vid-fakhivtsya-galuzi-obslugovuvannya. Використання основних методів навчання й викладання регламентовано «Положенням про організацію освітнього процесу у ЗНУ» http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normativna_basa/2021_polozhennya_pro_organ_zts_yu_osv_tn_ogo_pr_otsesu_v_znu.pdf «Положенням про організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання

В ЗНУ» http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normativna_basa/polozhennya_pro_organ_zats_yu_op_na_zasadakh_dist_navch.pdf. Здобувачі вищої освіти денної і заочної форм навчання під час відеозустрічі підтвердили задоволеність формами і методами навчання й викладання. Враховано зауваження експертів з попередньої акредитаційної експертизи ОП: в освітньому процесі використовується спеціальне ліцензоване програмне забезпечення, а саме система «Парус», модулі: «Адміністратор», «Готель», «Ресторан», «Бухоблік», «Персонал» тощо (відеотрансляції з навчальних аудиторій, комп'ютерних класів).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання на ОП, а також щодо усього освітнього процесу (графік організації освітнього процесу, розклад занять, сесій тощо) знаходиться на сайті ЗНУ <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu> Інформація щодо порядку та критеріїв оцінювання, а також системи накопичування балів анонсується заздалегідь до початку вивчення дисципліни на платформі дистанційного навчання Moodle у формі силабусів кожної освітньої компоненти. Інформація щодо освітніх компонентів (силабуси, матеріали до семінарських та практичних занять, питання до поточного і семестрового контролю тощо) міститься в електронних кабінетах студентів на платформі Moodle ЗНУ <https://moodle.znu.edu.ua/> Силабуси кожної освітньої компоненти з порядком і критеріями оцінювання у межах окремих освітніх компонентів знаходяться також у вільному доступі на сайті ЗНУ <https://www.znu.edu.ua/ukr/pk/4362/bakalavr/12405>, <https://www.znu.edu.ua/ukr/university/departments/fizvosp/syllabus> Ознайомившись (на платформі Moodle ЗНУ) з представленими 33 силабусами та 5 робочими програмами, ЕГ дійшла висновку, що у жодному силабусі не вказано, які компетентності і результати навчання набудуть здобувачі згідно матриці ОП; у представлених робочих програмах ОК: «Рекреаційні комплекси», «Організація ресторанного господарства», «Товарознавство», «Світовий ринок готельно-ресторанних послуг», «Туристичне країнознавство» не вказано загальні компетентності, а наведено тільки спеціальні компетентності і результати навчання, які не співпадають з матрицею ОП.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти ОП ЗНУ приймають участь у щорічній університетській конференції та мають можливість публікуватися у Зб. наук. праць «Молода наука» http://sites.znu.edu.ua/stud-sci-soc/2019/tom_4.pdf. XIII університетська науково-практична конференція студентів, аспірантів і молодих вчених проходила 13-15 квітня 2020 р., до її структури входить секція «Фізичне виховання, спорт, здоров'я людини та туризм» (Том IV у Зб. наук. праць). У 2020 р. з 58 публікацій у цьому Збірнику - 12 робіт було здобувачів ОП, крім того були публікації з інших ЗВО (наприклад, КНТЕУ). Тому, доцільно на факультеті проводити Всеукраїнську конференцію за спеціальністю 241, яка б дозволила розширити можливості здобувачів апробувати результати своєї наукової роботи та обмінюватися досвідом із здобувачами інших ЗВО України. На кафедрі у 2014-2020 рр виконувалась НДР на тему: Теоретичні та методичні засади підготовки і професійного розвитку фахівців з туризму та готельно-ресторанної справи (державний реєстраційний № 0115U000952, керівник – д.п.н., проф. Маковецька Н.В.). Результати досліджень впроваджуються у освітній процес та оприлюднені у вигляді публікацій викладачів кафедри: Маковецька Н.В., Сидорук А.В., Конох О.Є., Бортникова Є.Г., у тому числі у виданнях, що включені до наукометричної бази даних Web of science (публікації 2021 р. подано до друку, надана за запитом довідка з редакції). Інформація щодо публікацій НПП надана за запитом, проте не висвітлена на сайті кафедри. У 2021 році затверджена тема науково-дослідної роботи: Концептуальні засади професійної підготовки фахівців сфери туризму та готельно-ресторанної справи (реєстраційний номер: 0121U109663 від 12.03.2021 р.), керівник Маковецька Н.В. Поширена практика залучення здобувачів до спільних досліджень із викладачами, результати досліджень оприлюднюються на конференціях (приклад, Бортников Є.Г., Бадло Н. Реклама в готельно-ресторанній справі як інструмент просування послуг: XI Міжнародна науково-практична конференція «Topical issues of modern science and education», Таллінн, Естонія, 2021). Для здобувачів вищої освіти ОП на кафедрі функціонують студентські наукові проблемні групи під керівництвом Бортникова Є.Г., Чуєвої І.О. Інформація надана на сайті кафедри <https://tour-grs.znu.edu.ua/> Здобувачі вищої освіти щороку беруть участь у Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт зі спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа, проте протягом останніх 2х років не займають призові місця на II етапі таких конкурсів (зі слів гаранта ОП), що свідчить про недостатньо високий рівень наукових робіт здобувачів. З бесіди зі здобувачами ОП під час зустрічі ЕГ встановила, що наукова робота знаходиться на низькому рівні, (із 30 здобувачів тільки 1 мав публікацію), але здобувачі зацікавлені і висловили готовність займатися науковою роботою, працювати в наукових гуртках і брати участь у Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Перегляд освітніх програм, оновлення змісту освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик здійснюється щорічно згідно з діючим у ЗНУ «Положенням про розроблення та оформлення освітніх програм ЗНУ» http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normativna_basa/polozhennya_pro_rozroblennya_ta_oformlennya_osv_tn_oyi_programi_znu.pdf. Зміст дисциплін, що викладаються на ОП, постійно оновлюється, враховуються сучасні практики в галузі. Результати підвищення кваліфікації та наукові публікації викладачів відображені в розроблених у 2020 році оновлених конспектах лекцій: Бортникова Є.Г., Лютої Д.А., Сидорук А.В., Криволапова Е.А., Чуєвої І.О. https://drive.google.com/drive/folders/1DGIHGmUoCGigzqs1Q_Fb8E5z9KZDzPlq?usp=sharing, навчальному посібнику Криволапов Е.А. Рекреаційні комплекси <https://drive.google.com/drive/folders/1U7RmR133sFnX3YZcsyja0AH6O1WdAySA?usp=sharing> та інших навчально-методичних виданнях. Так, викладачка Сидорук А. В. після стажування в турецькому курортному комплексі «Rubi Platinum Spa Resort & Suites» за програмою «Управління баром. Практика мікології» підготувала до друку робочого зошита з барної справи; Бортников Є. Г. розробив курс лекцій «Маркетинг готельного і ресторанного господарства» супроводжувалася науковими доповідями та публікаціями (Маркетинг в інтернет-середовищі та інтернет-маркетинг у готельно-ресторанній справі: Topical issues, achievements and innovations of fundamental and applied sciences (Лісабон, Португалія); Реклама в готельно-ресторанній справі як інструмент просування послуг: Topical issues of modern science and education (Таллінн, Естонія) тощо. З метою оновлення змісту практико-орієнтованих дисциплін

активізовано дослідницьку та публікаційну діяльність викладачів у співавторстві з практиками готельного та ресторанного бізнесу та роботодавцями: Бортников Є., Г., Тувайкін В. О. Харчовий код традиційної культури гостинності в проблемному полі сучасного готельно-ресторанного бізнесу; Бортников Є., Г., Хмельницький О. Л. Маркетинг в інтернет-середовищі та інтернет-маркетинг у готельно-ресторанній справі та ін. Ініціативи і пропозиції роботодавців (стейкхолдерів) щодо зміни назв та змісту дисциплін заслуховуються на засіданнях кафедри (наприклад, протокол кафедри №9 від 7.04.2020 р. та інші, надані за запитом). Так, Максим Головань, начальник відділу продажів готелю «Театральний» вніс пропозицію щодо збільшення годин (кредитів) для вивчення дисципліни «Іноземна мова професійно-комунікативного спрямування», Наталія Булана, адміністратор ресторану «Веранда» запропонувала збільшити кредити для практичної складової ОП (за інформацією співбесіди зі стейкхолдерами).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

ЗНУ має діючий План інтернаціоналізації посилання <http://bit.do/fN2Ag>. Випускова кафедра за ОП має договори (надані за запитом) про співпрацю з Белоруським державним університетом фізичної культури (м. Мінськ, республіка Білорусь), університетом ім. Яна Длугоша (м. Ченхостова, Польща), Поморською академією в Слупську (м. Слупськ, Польща), Університетом економіки в Бидгощі (м. Бидгощ, Польща). Здобувачі вищої освіти під час співбесіди підтвердили свою поінформованість щодо існування програм обміну студентів між університетами Польщі та Білорусі. Співпраця з готельно-ресторанними підприємствами Туреччині сприяє поглибленню здобувачами і НПП теоретичних знань та практичних навичок у сфері готельно-ресторанних послуг (договір №115 від 05.02.2021, №16-с від 05.03.2021, №15-с від 05.03.2021 №120 від 03.03.2021 наданий за запитом). Студенти і викладачі ЗНУ мають відкритий доступ до платформ наукометричних баз Scopus та Web of Science. Набула поширення практика зарубіжних науково-методичних стажувань викладачів, зокрема й за міжнародними програмами академічної мобільності (Дибчинська Я. С. Інноваційні освітні технології: європейський досвід та його нормативно-правове впровадження у підготовку фахівців з економіки, туризму, готельно-ресторанної справи та державного управління – Міжнародна школа розвитку в м. Любліна, Польща; Ласкава Ю. В. Вища освіта Польщі через призму освітніх систем країн Європейського Союзу – Вища школа міжнародних відносин і суспільної комунікації в м. Холм, Польща та ін.). Конох А.А. стажувався у Katowice School of Technology, Poland (сертифікати надано за запитом). Значно розширено географію наукових і науково-практичних конференцій («World science: problems, prospects and innovations» – International scientific and practical conference. Toronto, Canada; «Fundamental and applied research in the modern world» – International scientific and practical conference. Boston, USA; «Topical issues, achievements and innovations of fundamental and applied sciences» – International Scientific and Practical Conference. Lisbon, Portugal; «Tourism and the global crises» – International scientific conference, VelikoTarnovo, Bulgaria; «Topical issues of modern science and education» – International Scientific and Practical Conference. Tallinn, Estonia та ін.). Отримали сертифікати (рівень B2 з англійської мови) викладачі: Сидорук А.В., Конох О.Є, Чуєва І.О., що надає можливості вивчати зарубіжний досвід та підвищувати свою кваліфікацію (сертифікати надано за запитом).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Позитивним є доступність для всіх учасників освітнього процесу інформації щодо змісту ОП, порядку та критеріїв оцінювання, це зазначено на сайті Університету, на платформі дистанційного навчання, доступно як для абітурієнтів так і для здобувачів вищої освіти. В освітньому процесі використовується спеціальне ліцензоване програмне забезпечення, а саме система «Парус», модулі: «Адміністратор», «Готель», «Ресторан», «Бухоблік», «Персонал» тощо. Співпраця з академічними університетами Польщі, Білорусі, готельно-ресторанними підприємствами Туреччини, Північного Кіпру сприяє поглибленню здобувачами і НПП теоретичних знань та практичних навичок у сфері готельно-ресторанних послуг.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Відмічено реагування на зауваження, надані експертною групою під час попередньої акредитаційної експертизи ОП, щодо доступності си́лабусів освітніх компонентів ОП на сторінці дистанційного навчання. Слабкою стороною є те, що у си́лабусах та робочих програмах освітніх компонентів ОП не надана інформація щодо компетентностей і результатів навчання згідно матриці затвердженої ОП «Готельно-ресторанна справа». Рекомендовано сприяти підвищенню наукового рівня студентських робіт та посилити активність участі у II турі Всеукраїнських конкурсів студентських наукових робіт; стимулювати участь студентів та НПП у Всеукраїнських та Міжнародних наукових конференціях, конкурсах та проєктах, програмах міжнародної мобільності. Рекомендовано підвищити рівень підготовки здобувачів для участі у наукових заходах, а також на факультеті започаткувати проведення Всеукраїнської конференції студентів, аспірантів та молодих вчених за спеціальністю 241 та споріднених спеціальностей (наприклад, «Готельно-ресторанний та туристичний бізнес» тощо). З метою посилення залучення здобувачів до спільних наукових досліджень з НПП, рекомендовано на сайті кафедри розмістити Резюме НПП, які викладають на ОП, з висвітленням наукових інтересів та публікацій тощо. З метою посилення залучення здобувачів

до спільних наукових досліджень з ННП, рекомендовано на сайті кафедри розмістити Резюме ННП, які викладають на ОП, з висвітленням наукових інтересів та публікацій тощо.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Навчання та викладання за ОП здійснюється на достатньому рівні, незважаючи на виявлені недоліки, що можуть бути виправлені найближчим часом (приведення до відповідності ОП змісту силабусів, робочих програм навчальних дисциплін тощо). Недолік щодо недостатнього наукового рівня підготовки здобувачів, також може бути врахований і виправлений, враховуючи потенціал ЗВО та викладацького складу. Відмічено позитивні зрушення з урахуванням зауважень, наданих експертною групою під час попередньої акредитаційної експертизи ОП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Організація контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП є чіткими і зрозумілими, наведені у Положенні про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normativna_basa/polozhennya_pro_organ_zats_yu_ta_metodiku_provedennya_potochnogo_ta_pidsumkovogo_semestrovogo_kontrolyu_navchannya_student_v_znu.pdf та чітко зазначені у силабусах кожного освітнього компонента ОП <https://www.znu.edu.ua/ukr/university/departments/fizvosp/syllabus> Критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, вони наведені у силабусах для окремого освітнього компонента та знаходяться у вільному доступі. Здобувачі вищої освіти за результатами опитувань, проведених відділом моніторингу якості освіти і ліцензування, висловили задоволення доступністю, чіткістю і зрозумілістю критеріїв оцінювання https://www.znu.edu.ua/pidrozhdily/viddil_monitoryngu/2020/zrazok_opituvannya.pdf. Під час зустрічі ЕГ зі студентами, отримано підтвердження доступності інформації щодо форм контрольних заходів і критеріїв оцінювання. ЕГ виявила неточності у зазначенні форм контролю та критеріях оцінювання у силабусах таких освітніх компонентів, як Товарознавство, Устаткування та обладнання закладів готельно-ресторанного господарства, Світовий ринок готельно-ресторанних послуг, вказано: форма контролю - іспит, а в критеріях оцінювання – залік, також у силабусі Основи комунікації в сфері обслуговування зазначено різні критерії оцінювання: тести 10%, індивідуальне завдання 30%, а в іншій таблиці цього силабусу вказано: підсумкові тести 5б, індивідуальне завдання 40б. Проте, здобувачі засвідчили, що викладачі їм зрозуміло доводять форми контролю і критерії оцінювання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 241 Готельно-ресторанна справа для першого (бакалаврського) рівня освіти, затвердженого Наказом МОН №384 від 04.03.20 р., ОП передбачає атестацію здобувачів вищої освіти у формі атестаційного екзамену та публічного захисту кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складної спеціальної задачі або практичної проблеми у діяльності підприємств готельно-ресторанного бізнесу із застосуванням теорій та методів готельно-ресторанної справи. Кваліфікаційні роботи в ЗНУ підлягають перевірці на наявність академічного плагиату і розміщуються у репозитарії ЗВО <https://dspace.znu.edu.ua/xmlui/handle/12345/1235>. Атестаційний екзамен передбачає перевірку досягнення результатів навчання, визначених Стандартом та ОП. На кафедрі розроблено методичні вказівки до написання курсових та кваліфікаційних робіт для здобувачів вищої освіти ОП, вимоги доводяться до відома здобувачів вищої освіти <https://docs.google.com/document/d/1VMjBah47HI6HeQZisBMqZEJfhmQtgKHv/edit>. Виконання кваліфікаційних робіт у 2020-2021 н.р. не передбачено (випускники бакалаврського освітнього рівня 2021 р. навчаються за ОП, затвердженою у 2017 р.). Публічний захист кваліфікаційних робіт відбудеться в 2022/2023 навчальному році. Здійснений ЕГ аналіз тематики курсових робіт з дисципліни «Організація готельного господарства» виявив 65-70 % тем загального теоретичного характеру. Цей факт підтвердили здобувачі під час зустрічі, і висловили прохання щодо коригування тематики КР, а саме, наближення тем і завдань курсових робіт до розв'язання реальних практичних проблем у діяльності суб'єктів готельно-ресторанного бізнесу.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів регламентована «Положенням про організацію освітнього процесу у ЗНУ»

http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normativna_basa/2021_polozhennya_pro_organ_zts_yu_osv_tn_ogo_pr_otsesu_v_znu.pdf, «Положенням про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів

http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normativna_basa/polozhennya_pro_organ_zats_yu_ta_metodiku_provedennya_potochnogo_ta_p_dsumkovogo_semestrovogo_kontrolyu_navchannya_student_v_znu.pdf, Кодексом академічної доброчесності ЗНУ https://www.znu.edu.ua/docs/kodeks_akadem_chnoyi_dobrochesnost_.pdf

Доступність зазначених документів для всіх учасників освітнього процесу забезпечується вільним доступом до них на сайті ЗНУ <https://www.znu.edu.ua/ukr/university> У разі виникнення між здобувачем і викладачем конфліктної ситуації студенти мають право оскаржувати необ'єктивність екзаменаторів через написання апеляцій. Спільні питання з проведення екзаменаційних сесій розглядає апеляційна комісія згідно «Положення про організацію освітнього процесу в ЗНУ». Процедури регламентовані Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ

http://sites.znu.edu.ua/public_discussions//2020/02/_pro_poryadok_protseduri_vir_shennya_konfl_ktnikh_situats_j_u_znu.pdf Під час зустрічі ЕГ із здобувачами вищої освіти, останні висловили поінформованість щодо порядку дій при виникненні конфліктних ситуацій. Випадків застосування відповідних процедур на ОП не було. У ЗВО діє система зворотного зв'язку між здобувачами вищої освіти і адміністрацією: збір студентських скарг і пропозицій через «скриньки довіри», які є у кожному навчальному корпусі; щомісячні зустрічі ректора з представниками органів студентського самоврядування, декана із радою факультету.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Основні документи ЗНУ, що містять політику, стандарти й процедури дотримання академічної доброчесності: Кодекс академічної доброчесності, https://www.znu.edu.ua/docs/kodeks_akadem_chnoyi_dobrochesnost_.pdf Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти, яка додається в обов'язковому порядку до письмових курсових та кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): https://www.znu.edu.ua/pidrozdily/viddil_monitoringu/2020/deklar-akad-dobr.pdf, Положення про порядок запобігання та виявлення академічного плагіату в кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти Запорізького національного університету

https://www.znu.edu.ua/pidrozdily/viddil_monitoringu/2020/_pro_zapob_gannya_ta_viyavlennya_akadem_chnogo_plag_atu.pdf Доступ до зазначених документів міститься як на сайті університету <https://bit.ly/38ntWjt>, так і силабуси кожного освітнього компоненту містять посилання на відповідні документи. На 1 курсу бакалаврату проводяться навчальні заняття щодо вимог дотримання академічної доброчесності «Основи академічної доброчесності та академічного письма», що підтвердили здобувачі вищої освіти під час онлайн-зустрічі. Здобувачі проінформовані щодо наявності в ЗВО програмного продукту для перевірки робіт на плагіат – системи виявлення текстових збігів/запозичень Unichек. Перевірка є безкоштовною для студентів і викладачів. Встановлено, що здобувачі вищої освіти ОП і НПП розуміють та дотримуються принципів доброчесності. Кваліфікаційні роботи, виконані на кафедрі туризму і готельно-ресторанної справи, мають підлягати перевірці щодо наявності академічного плагіату, фальсифікації та фабрикації і розміщенню у репозитарії ЗНУ <https://dspace.znu.edu.ua/xmlui/>, ця інформація прописана у силабусах і доведена до відома здобувачів. З метою дотримання принципів академічної доброчесності студентам заборонено користуватись як традиційними паперовими, так і електронними носіями інформації під час проведення контрольних заходів у письмовій формі. Інформація щодо запобігання і протидії корупції та алгоритму вживаних кроків у разі виявлення намірів чи відкритих корупційних дій міститься у відкритому доступі на сайті ЗНУ <https://www.znu.edu.ua/3637.ukr.html>

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Доступність для здобувачів та НПП на офіційному сайті, на сторінці дистанційного навчання та в силабусах кожного освітнього компонента ОП документів ЗНУ, що містять політику, стандарти й процедури дотримання академічної доброчесності, а саме: Кодекс академічної доброчесності, Декларацію академічної доброчесності здобувача ступеня вищої освіти. Позитивною практикою є проведення на 1 курсі занять щодо вимог дотримання академічної доброчесності та наявності і доступності програмного продукту Unichек для перевірки курсових та кваліфікаційних робіт на плагіат, що підтверджено результатами інтерв'ювання фокус-груп.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Рекомендовано переглянути силабуси всіх освітніх компонентів ОП з метою виправлення неточностей щодо форм контролю і критеріїв оцінювання. Слабою стороною є наявність тем загального теоретичного характеру (65-70 %) у тематиці курсових робіт (дисципліна «Організація готельного господарства»). Рекомендовано: теми та завдання курсових робіт наблизити до розв'язання реальних практичних проблем у діяльності суб'єктів готельного і ресторанного бізнесу та залучити до цього процесу стейкхолдерів, які під час інтерв'ювання виявили готовність прийняти у цьому участь.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Виявлені недоліки щодо невідповідностей у силабусах ОК та рекомендації щодо надання тематики курсових робіт більш практичного спрямування можуть бути враховані та виправлені у короткий термін.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Враховуючи зауваження експертної групи під час попередньої акредитаційної експертизи ОП та висновки ГЕР від 15.07.2020 р, НПП на ОП підвищують свою академічну та професійну кваліфікацію, здобувають додаткову освіту: викладачі Маковецька Н.В., Сидорук А.В., Конох О.Є. навчаються у Класичному приватному університеті Інститут здоров'я, спорту і туризму ім. Т. Самоленко IV рівня акредитації, напрям/спец. Готельно-ресторанна справа, наказ про зарах. № 395-с від 08.09 2020 р.; Чуєва І.О. є студ. 1-го курсу магістратури за спец. Управління в туризмі та гостинності (довідки надані за запитом). НПП підвищують рівень володіння іноз. мовою, сертифікат B2 з англ. мови: Конох О.Є., Сидорук А.В., Чуєва І.О., з франц. мови: Омеляненко Г.А. Згідно наказу ЗНУ №368 від 7.09.2020 р. до складу групи забезп. за ОП 241 увійшли: Бортников Є.Г (гарант), Безкоровайна Л.В., Сидорук А.В., Чуєва І.О. Всі члени групи забезп. ОП відповідають семи і більше підпунктам п. 30 Постанови КМУ від 30 грудня 2015 р. №1187 (редакція від 10 травня 2018 р. №347). Підвищили проф. кваліф. протягом 2020-2021 рр. на кафедрі «Туристичний, готельний та ресторанний бізнес» в НУ «Запорізька політехніка» наступні НПП: Бортников Є.Г., Маковецька Н.В., Безкоровайна Л.В., Сидорук А.В. (2021 р.) за темою «Впровадження інновац. технологій у процес викладання дисциплін з туризму та готельно-ресторанної справи»; Омеляненко Г.А. (2021 рік) за темою «Інформаційно-комунікаційні технології у практиці викладання дисциплін з туризму та готельно-ресторанної справи»; Конох О.Є., Конох А.А. (2020 р.) за темою «Впровадження у навч. процес нових технологій, що застосовуються при викладанні дисциплін з туризму і готельно-ресторанної справи» (сертиф. надано за запитом). З метою підвищ. професійного рівня викладання відповідних ОК, викладачі увійшли до складу ГС: Маковецька Н.В., Сидорук А.В. - до ГС «Асоціація Індустрії гостинності України» (з 2021 р.); Конох О.Є., Сидорук А.В.- до ГС «Українська ресторанна асоціація» (з 2020 р.) (довідки надано за запитом). Викладачі Криволапов Е.А., Сидорук А.В. навчалися за профілем дисциплін, які викладають, теми стажування: «Гігієнічне навчання працівників ресторанів та кафе» та «Управління баром. Практика міксології» (сертифікати надано за запитом). Враховуючи зауваження ГЕР, до викладання ОК «Економіка підприємств сфери обслуговування» залучена Маркова С.В., академічна кваліфікація якої відповідає вимогам (диплом спец. з обліку та аудиту, диплом магістра менеджменту зовнішньоекономічної діяльності). ЕГ виявлено, що до викладання на ОП залучено НПП, які відповідають менше ніж чотирьом підпунктам п.30 Ліцензійних умов, а саме лише 2 підпунктам: Гвоздик В.С., Ласкава Ю.В., Горбуля В.О. (дисципліни циклу загальної підготовки); Горлач В.В., дисципліна циклу професійної підготовки спеціальності).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору викладачів для забезпечення ОП є прозорими і зазначені у «Положенні про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладення з ними договорів (трудових контрактів) ЗНУ» https://www.znu.edu.ua/pidrozdil/vidd_kadriv/pro_konkursnij_v__db__r_npp__ostatochnij_vipravlenij_var__ant__1

5_05_2020.pdf Необхідні документи і бланки розміщені на сайті <https://www.znu.edu.ua/ukr/university/pidrozhdily/1336/2972> У відомостях про самооцінювання ОП ЗНУ зазначено, що за наказом ректора для організації та проведення конкурсного добору при заміщенні вакантних посад НПП створюється постійно діюча комісія, яка виявляє кваліфікацію, науковий доробок та/чи практичний досвід претендента. Так, у 2020–2021 н. р., відповідно до рекомендацій ГЕР, до викладання за ОП та до спільних наукових досліджень залучено фахівця з практичним досвідом роботи у ресторанній сфері (зокрема, на посадах директора ресторанів «Ляхті», «Театральний», «Золотий колос», «Інтурист») В.О. Тувайкіна (дисципліни «Організація ресторанного господарства», «Управління якістю продукції та послуг в готельно-ресторанному господарстві»); практичні заняття на ОП веде фахівець Дядечко Анастасія, начальник відділу продажів готелю Khortitsa Palace («Організація готельного господарства»). Відкриті лекції викладачів, які йдуть на конкурс на заміщення вакантних посад, обговорюються на засіданнях кафедр (на запит надано протокол №5 від 29 листопада 2020 року та відгук на відкриті лекції Криволапова Е.А.). Проаналізувавши наукові публікації викладачів за дисциплінами ОП, які вони викладають, ЕГ виявила відсутність нових публікацій у наступних НПП: Гвоздик В.С. «Історія України» (публікації 2015-2017 рр), Ласкава Ю.В. «Українська мова проф. спрямування» (публікації 2015-2018 рр), Середа А.М. «Права і свободи людини і громадянина в Україні» (публікації 2014-2019), Сидоров Я.О. «Підприємницьке право» (публікації 2014-2019 рр). У той же час публікації: Маркової С.В. (дисципліни: «Економіка підприємств сфери обслуговування», «Менеджмент ГРС», «Бізнес-планування в готельно-ресторанному бізнесі») та Фосташенко О.М. «Стандартизація, сертифікація в готельно-ресторанній індустрії» не пов'язані зі сферою готельно-ресторанного бізнесу; публікації Сидорова Я.О. («Підприємницьке право») – пов'язані з сільським господарством. Відсутні публікації за дисциплінами у наступних викладачів: Тувайкін В.О. «Управління якістю продукції та послуг в готельно-ресторанному бізнесі», Омеляненко Г.А. «Інформаційні системи та технології в сфері обслуговування» (Табл. 2 Зведена інформація про викладачів, Відомості про самооцінювання).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЗВО регулярно залучає роботодавців до організації практик. На запит надано договори про співробітництво з базами практик, а саме ресторани: «MonicaBellucci», «Aristocrate», «GrillPark» м. Запоріжжя; Гостювий будинок «АЛОХА», Запорізька обл., Якимівський р-н, смт. Кирилівка; готелі Туреччини: «RUBI PLATINUM», «RIXOS SUNGATE», «KAYA PALAZZO», «ORANGE COUNTRY»; готелі Північного Кіпру: «CRATOS PREMIUM HOTEL, CASINO, PORT & SPA», «LORD'S PALACE HOTEL SPA & CASINO». На зустрічі із стейкхолдерами Головань Максим, начальник відділу маркетингу готелю «Театральний» та Булана Наталія, адміністратор ресторану «Веранда», підтвердили свою готовність та домовленість з адміністрацією ЗНУ щодо участі в освітньому процесі на наступний 2021-2022 навчальний рік. Згідно протоколів засідань кафедри №8 від 11.03.2020 р та №9 від 7.04.2020 р, стейкхолдерам було запропоновано надати пропозиції щодо модернізації; виступив Дмитренко В.О., компанія «BB Staff» з пропозицією змінити назви дисциплін: «Економіка підприємств туристичної галузі» на «Економіку підприємств сфери обслуговування», «Інформаційні системи та технології в туристичній діяльності» на «Інформаційні системи та технології в сфері обслуговування», «Кроскультурна комунікація в туризмі» на «Кроскультурна комунікація в сфері обслуговування». У протоколі №10 від 5.05.20 р вказано, що стейкхолдери Шамія Дж., Головань М.О., Булана Н.С. запропонували певні рекомендації щодо проекту ОП ГРС на 2020-2021 роки. ЕГ відмітила, що у протоколах засідань кафедри не зафіксовано конкретні пропозиції та рекомендації, які надали стейкхолдери, і не відображено, як вони були враховані для покращення організації освітнього процесу.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЗВО регулярно залучає до аудиторних занять та гостьових лекцій на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців, таких як: генеральний менеджер готелю «KhortitsaPalace» Джаффар Шамія, менеджер з продажів готелю «KhortitsaPalace» Анастасія Дядечко (проводить практичні заняття з дисципліни «Організація готельного господарства»), фахівець відділу бронювання номерного фонду служби прийому та розміщення готелю «Театральний» Аліна Іваненко, регіональний директор «AnexTour» Наталія Величко, директор ресторану «Monica Bellucci» Олександр Присяжнюк, адміністратор ресторану «Веранда» Наталія Булана. Інформація надана на сайті кафедри <https://tour-grs.znu.edu.ua/>. Під час зустрічі здобувачі вищої освіти підтвердили проведення гостьових лекцій фахівців-практиків. ЕГ встановила і це підтвердили стейкхолдери, що для здобувачів за ОП ГРС за 2020-2021 навчальний рік проведено 2 зустрічі дистанційно: 1 вебінар з представниками готелю «Khortitsa Palace» і 1 онлайн-лекція з дисципліни «Організація за участі адміністраторки ресторанів «Monica Bellucci» і «Monkey Pizza Bar» Маргарити Леміш. Встановлено проведення двох практичних занять для здобувачів ОП: в ресторанному закладі «Счастье есть» та у тренінг-центр «Акули бару». ЕГ відмітила недостатню активність залучення фахівців галузі до проведення аудиторних (гостьових лекцій).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Відповідно до Положення про підвищення кваліфікації та стажування НПП ЗНУ http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normativna_basa/polozhennya_pro_p_dvischennya_kval_f_kats_yi_ta

stazhuvannya_naukovo-pedagog_chnikh_prats_vnik_v_znu.pdf Університет забезпечує підвищення кваліфікації та стажування НПП не рідше одного разу на п'ять років із збереженням середньої заробітної плати. Обсяг підвищення кваліфікації НПП протягом п'яти років не може бути меншим ніж 6 (шість) кредитів ЄКТС. НПП можуть підвищувати кваліфікацію та стажуватися в Україні та за кордоном (крім держави, що визнана Верховною Радою України державою-агресором чи державою-окупантом). Джерелами фінансування підвищення кваліфікації НПП є власні надходження Університету та інші джерела, не заборонені законодавством. Договори про співробітництво (у т. ч. і з метою проходження НПП стажування) між ЗНУ та закладами вищої освіти наведено на сайті ЗНУ http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/3659.ukr.html, договори із підприємствами готельно-ресторанного бізнесу надані за запитом. В ЗНУ надана можливість підвищення кваліфікації у Школі педагогічної майстерності: викладач ОП Конох А.А. у 2019 році отримав свідоцтво за програмою «Психолого-педагогічні засади викладацької майстерності у вищій школі»; асистент Люта Д.А. зарахована на навчання у ШПМ (наказ ЗНУ №34 від 01.02.2021), надані документи за запитом.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Порядок і умови преміювання НПП зазначено у Додатку 12 до Колективного договору, затвердженого Конференцією трудового колективу ЗНУ Протокол № 1 від 26.12.2017 https://www.znu.edu.ua/docs/kolektivnij_dg_2017-2022.pdf. Винагороди для НПП встановлено за захист докторської дисертації, публікації статей у виданнях, включених до баз Scopus та Web of Science, за підвищення значень h-індексу в Scopus/WoS, за розробку та отримання патентів на винахід та на корисну модель, свідоцтво про авторське право на твір. Щорічно проводиться рейтингове оцінювання діяльності викладачів з преміюванням осіб, що посіли перші 10 місць в межах номінацій відповідних номінацій. Використовуються і форми заохочення нематеріального характеру (нагородження грамотами та подяками ректора, органів місцевого самоврядування, органів влади).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Залучення на регулярній основі до аудиторних занять, а також проведення гостьових лекцій, майстер-класів на ОП професіоналами-практиками, експертами галузі, представниками роботодавців. Позитивною практикою є стимулювання розвитку викладацької майстерності шляхом рейтингового оцінювання НПП із урахуванням опитування здобувачів вищої освіти, преміювання кращих викладачів за рейтингом, заохочення за наукові досягнення, підвищення кваліфікації. Під час викладання на ОП викладачі використовують власні наукові розробки, доступ до яких є, як в паперовому, так і в електронному форматі. Викладачі ОП проходять міжнародні стажування. Є позитивні здвиги щодо підвищення академічної та професійної кваліфікації викладачів ОП у сфері готельно-ресторанного бізнесу. Враховуючи зауваження експертної групи під час попередньої акредитаційної експертизи ОП та висновки ГЕР щодо можливості акредитації освітньої програми від 15.07.2020 р, НПП на освітній програмі підвищують свою академічну та професійну кваліфікацію, здобувають додаткову освіту.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Рекомендовано переглянути професійну кваліфікацію НПП та залучати до викладання на освітній програмі НПП, які відповідають не менше ніж чотирьом підпунктам п.30 Ліцензійних умов. Рекомендовано посилити контроль за відповідністю наукових публікацій викладачів дисциплінам, що викладаються. Під час оголошення конкурсу на заміщення вакантних посад НПП доцільно визначати додаткові вимоги до кандидатів щодо наявності публікацій відповідно дисциплінам, які будуть викладатися. Рекомендовано посилити залучення роботодавців до організації освітнього процесу, фіксувати у протоколах кафедри їх конкретні пропозиції, розглядати і враховувати їх під час реалізації освітнього процесу: долучити до розробки тематики курсових та кваліфікаційних робіт, ввести до складу ЕК по захисту кваліфікаційних робіт на 2022-2023 роки тощо. Рекомендовано збільшити кількість вебінарів та онлайн зустрічей, розширити коло фахівців, залучених до навчальних занять, наприклад на онлайн зустрічі запрошувати спеціалістів з права, економіки, інформаційних технологій, управління якості продуктів та послуг, проектування об'єктів ГРГ тощо.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Використовуючи голістичний підхід під час оцінювання якості освітньої програми за критерієм 6 «Людські ресурси», з урахуванням результатів попередньої акредитації, вважаємо, що ЗВО демонструє реалізацію заходів задля виправлення виявлених раніше недоліків. Зважаючи, що ці заходи потребують більш тривалого часу для повноцінної реабілітації, експертна група переконана в реалістичності запланованої ЗВО траєкторії удосконалення. Отже, ці недоліки у даному випадку можна вважати не суттєвими і ОП Готельно-ресторанна справа за критерієм 6 відповідає рівню В. Вказані недоліки і рекомендації щодо посилення роботи із стейкхолдерами (роботодавцями) можуть бути враховані і усунені у короткий термін.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час експертизи було виявлено, що матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення ОП «Готельно-ресторанна справа» загалом відповідає потребам освітнього процесу. Під час експертизи НПП зазначили, що їх влаштовує наявна мат-тех. база, проте, згідно до внутрішнього опитування НПП (https://www.znu.edu.ua/pidrozdily/viddil_monitoryngu/2021/osv_ti_zv_t_anketa_npp_-_2_1_.pdf стр.49) є потреба в удосконаленні мат-тех. бази. Це відображається в питанні: «Чи достатніми, на Вашу думку, є матеріально-технічні ресурси ЗВО для реалізації завдань та цілей ОП?» відповіли «Частково» – 54,5%. Рекомендується розширити це питання (надати можливість відкритої відповіді) під час наступного внутрішнього моніторингу якості вищої освіти. Матеріально-технічно база на кафедрі забезпечена двома аудиторіями, що закріплені за кафедрою (207 та 307), що мають мультимедійне обладнання та дві спеціалізовані аудиторії. Окрім іншого, за запевненням Гаранта, за кафедрою числиться 2 ПК, 2 ноутбуки, 4 планшети. На базі ЗВО функціонує спортивний комплекс з потужною інфраструктурою та з безоплатним доступом для здобувачів вищої освіти, що можна вважати позитивною практикою (<https://www.znu.edu.ua/ukr/university/pidrozdily/1538>). На ОП наявне спеціалізоване ПЗ (а саме модулі «Парус»), проте має сенс розширяти варіативність програмного забезпечення, для забезпечення фахових компетенцій, наприклад CRM-системи, системи що використовуються повсюдно в готельно-ресторанній справі, поглиблене вивчення ПЗ що відповідають за автоматизацію закладів тощо.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти та НПП мають безоплатний та вільний доступ до інфраструктури ЗВО, в тому числі до бібліотеки, спортивних залів та лабораторій. Окрім іншого, студенти мають доступ до необхідної інформації щодо освітнього процесу через систему Moodle. Для стейкхолдерів функціонує репозиторій ЗНУ (<https://dspace.znu.edu.ua/xmlui/>) та сайт наукової бібліотеки (<http://library.znu.edu.ua/>). Під час акредитації здобувачі вищої освіти підтвердили, що вони мають повний доступ до відповідної інфраструктури.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Загалом, ЗВО турбується щодо безпеки студентів. ЗВО поширює інструкції/оголошення/попередження на сайті (<https://www.znu.edu.ua/ukr/university/pidrozdily/1321/1438>). Окрім іншого в ЗВО працює низка Наказів та Положень щодо пожежної безпеки. В університеті працює Практичний психолог (<https://web.znu.edu.ua/psychologicalservice/>) та телефон довіри для первинної адаптації студентів. Згідно до відповідей здобувачів освіти на опитуванні (https://www.znu.edu.ua/pidrozdily/viddil_monitoryngu/2021/osv_ti_zv_t_zdobuvach_1_.pdf) 4,2% здобувачів не вважають освітнє середовище безпечним – має сенс проводити більш детальне опитування для виявлення та усунення недоліків.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час акредитації, а саме зустрічі зі здобувачами освіти (очної та заочної форми навчання) було виявлено, що вони задоволені рівнем надання освітньої, організаційної, інформаційної, консультаційної та соціальної підтримки. В ЗВО діє інститут кураторства для інформаційної та організаційної підтримки студентів. Окрім іншого студенти підтвердили, що значну організаційну та консультаційну підтримку виконують представники адміністрації, деканату та кафедри. Соціальну підтримку забезпечують профспілкova організація (<https://web.znu.edu.ua/profcom/>) та студентська рада (https://www.znu.edu.ua/ukr/university/pidrozdily/studrada_znu). Також під час експертизи здобувачі вищої освіти

вказали, що вони знають про можливість звернення до Практичного психолога (<https://web.znu.edu.ua/psychologicalservice/>), зокрема і в умовах дистанційного освітнього процесу. Студенти вказали, що вони обізнані і щодо телефону довіри. Вся необхідна інформація та матеріали наявні як на офіційному сайті академії, так і на платформі Moodle для освітнього процесу (в процесі акредитації було надано доступ до персонального кабінету в Moodle – <https://moodle.znu.edu.ua/>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

В ЗВО є «Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в ЗНУ» (https://www.znu.edu.ua/docs/2019/poryadok_suprovodu.pdf), проте на даній ОП подібних осіб немає. Під час спілкування зі представниками самоврядування, вони вказали що в деяких корпусах немає пандусів. Щодо техніки для осіб з вадами зору (про що було заявлено в звіті самооцінювання), здобувачі вищої освіти та представники самоврядування, надали відповідь, що вони не обізнані про таку можливість. Тим не менш, представники самоврядування підтвердили що в деяких корпусах наявні туалети для маломобільних осіб.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Під час експертизи було встановлено, що в ЗНУ існує ряд документів що регламентують процедури вирішення конфліктних ситуацій та їх профілактики. Серед них: Положення «Про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій в ЗНУ» (https://www.znu.edu.ua/docs/2021/_zakhodi_zapob_gannya_ta_protid_yu_korupts_yi_.pdf), Наказ «План заходів запобігання та протидії корупції в ЗНУ на 2021 рік» (https://www.znu.edu.ua/docs/2021/_zakhodi_zapob_gannya_ta_protid_yu_korupts_yi_.pdf) та низкою Положень (<https://www.znu.edu.ua/3637.ukr.html>) Під час спілкування зі здобувачами вищої освіти було виявлено, що студенти обізнані щодо цих Положень та місця їх розміщення, проте вказали, що в разі конфліктних ситуацій скоріш за все будуть звертатися до представників деканату, кафедри чи до своїх кураторів. З цього можна зробити висновок, що морально-психологічний клімат сприятливий та відкритих конфліктів наразі немає. Окрім іншого, студенти акцентували увагу на тому, що є скринька довіри, до якої може звернутися будь-хто. На даний момент, згідно зі слів здобувачів освіти, випадків дискримінації, домагань, корупції на ОП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

1. Наявна психологічна служба для підтримки здобувачів освіти та первинної адаптації. Студенти добре обізнані про можливість отримати психологічну допомогу, що можна вважати сильною стороною. 2. На базі ЗВО функціонує спортивний комплекс з потужною інфраструктурою та з безоплатним доступом для здобувачів вищої освіти, що можна вважати позитивною практикою. 3. Наявне спеціалізоване ПЗ, проте має сенс розширяти варіативність програмного забезпечення, для забезпечення фахових компетенцій, наприклад CRM-системи, системи що використовуються повсюдно в готельно-ресторанній справі, поглиблене вивчення ПЗ що відповідають за автоматизацію закладів тощо.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

1. Має сенс розширювати інклюзивний простір. 2. Згідно до опитувань НПП (внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти) є потреба в удосконаленні мат-тех. бази. Рекомендується розширити це питання (надати можливість відкритої відповіді) під час наступного внутрішнього моніторингу якості вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Під час експертизи було виявлено, що матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення ОП «Готельно-ресторанна справа» загалом відповідає потребам освітнього процесу. Під час акредитації, а саме під час зустрічі зі здобувачами освіти (очної та заочної форми навчання) було виявлено що вони задоволені рівнем надання освітньої, організаційної, інформаційної, консультаційної та соціальної підтримки. Тим не менш є недоліки, які має сенс виправити, а саме: новий проєкт щодо інклюзивного простору та удосконалення матеріально-технічної бази відповідно до опитування НПП. Проте ці недоліки не можна вважати критичними, тому критерій 7 відповідає рівню «В».

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

В Запорізькому національному університеті функціонує Положення про «Розроблення та оформлення освітньої програми Запорізького національного університету» (http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normativna_basa/polozhennya_pro_rozroblennya_ta_oformlennya_osv_tn_oyi_programi_znu.pdf) згідно до якого і здійснюється процедури розроблення, моніторингу та перегляду ОП, що є основним документом щодо вищезгаданих процедур.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Органи студентського самоврядування (https://www.znu.edu.ua/ukr/university/pidrozdily/studrada_znu) активно долучені до актуалізації та оновлення освітніх програм взагалі, та до ОП «Готельно-ресторанна справа» зокрема, що можна вважати позитивною практикою (підтвердження прикріплено в запитах «Документи, де підтверджено участь студентського самоврядування у процесах забезпечення якості ОП»). Під час зустрічі зі представниками студентського самоврядування було виявлено, що вони безпосередньо вносять пропозиції до відділу моніторингу якості освіти та ліцензування. А саме представник ОП та самоврядування Яковченко А. надала пропозиції, до яких дослухались при перегляді ОП – а саме вилучення дисципліни «Мікроекономіка» (Протокол № 9 засідання кафедри туризму та готельно-ресторанної справи від 07 квітня 2020 року).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час зустрічі з роботодавцями було виявлено, що роботодавці плідно та тісно співпрацюють з кафедрою туристичного бізнесу, в тому числі з тим що стосується змін та перегляду освітньої програми (підтвердження прикріплено в запитах «Протоколи засідань кафедри (що стосуються співпраці, зокрема розробки та вдосконалення ОП, зі стейкхолдерами: роботодавцями, здобувачами освіти та НПП), в тому числі ті, що були зазначені в звіті самооцінювання»). За запевненням НПП та роботодавців було створено асоціацію роботодавців, що було підтверджено під час акредитації, на даний момент було лише одне зібрання, тож оцінювати результати на даний момент не має можливості, тому що після створення асоціації ще не було оновлення ОП. На даний момент формалізовану оцінку роботодавців приймав відділу моніторингу якості освіти та ліцензування (https://www.znu.edu.ua/pidrozdily/viddil_monitoryngu/2021/osv_ti_-_zv_t_robotodavts_2_.pdf). Загалом, під час спілкування з роботодавцями, роботодавці відгукувались позитивно щодо можливості внесення пропозицій. Проте більша кількість пропозицій вноситься неформально. Через що має сенс перегляду процедури внесення пропозицій та її формалізації.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

За запевненням адміністрації та кафедри, практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху існує. Це підтвердили здобувачі вищої освіти. На офіційному сайті університету є анкета що проходять випускники ЗНУ (https://signup.znu.edu.ua/index.php?r=student%2Fregistration&id_group=64), окрім іншого на базі ЗНУ функціонує Асоціація випускників ЗНУ. Окрім іншого, є групи в соціальних мережах для випускників (Фейсбук: <https://www.facebook.com/univerzp>, Інстаграм: <https://www.instagram.com/znu.official/>, Телеграм: https://t.me/znu_official) Окрім іншого на офіційному сайті є історії випускників, що може бути підтвердженням щодо врахування інформації працевлаштування випускників (<https://tour-grs.znu.edu.ua/%D1%96%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%97-%D0%B2%D0%B8%D0%BF%D1%83%D1%81%D0%BA%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D1%96%D0%B2>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Одним із інструментів системи забезпечення якості закладу вищої освіти є періодичні опитування студентів, роботодавців та НПП (<https://www.znu.edu.ua/ukr/university/pidrozdily/1165/11704/12548/12694>). Проте, має сенс складати анкетування з більшою кількістю відкритих питань, задля більшого простору аналізу. Наприклад, що було зазначено в п.7.1 згідно до внутрішнього опитування НПП (https://www.znu.edu.ua/pidrozdily/viddil_monitoryngu/2021/osv_ti_-_zv_t_____anketa_npp_-_2_1_.pdf стр.49) є потреба в удосконаленні мат-тех. бази. Це відображається в питанні: «Чи достатніми, на Вашу думку, є матеріально-технічні ресурси ЗВО для реалізації завдань та цілей ОП?» відповіли «Частково» – 54,5%. Проте, оскільки немає можливості відкритої відповіді, не зрозуміло які саме пропозиції чи скарги мають опитані. На даний момент (згідно до зустрічей під час експертизи) не було прикладів надання конкретних пропозицій щодо зміни ОП від Відділу моніторингу якості освіти і ліцензування. Наприклад рекомендації: «Варто звернути увагу на ступінь поінформованості здобувачів та підвищити його за такими напрямками: інформування про правила та процедури надання пропозицій та розгляду скарг від студентів; про правила та процедури вирішення конфліктних ситуацій та політику університету щодо запобігання будь-яким дискримінаційним проявам... etc.» є абстрактними та загальними.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Загалом до зауважень ЕГ та ГЕР прислухались. А саме (корелює з п.6.1.) відмічено, що враховуючи зауваження експертної групи під час попередньої акредитаційної експертизи ОП та висновки ГЕР щодо можливості акредитації освітньої програми від 15.07.2020 р, НПП на освітній програмі підвищують свою академічну та професійну кваліфікацію, здобувають додаткову освіту. Зокрема, чотири НПП почали навчання за спеціальністю в магістратурі (Маковецька Н.В. – КНУ, Сидорук А.В. – КПУ, Чуєва І.О. – ЗНУ, Конох О.Є. – КНУ). На даний момент всі члени групи забезпечення відповідають семи і більше підпунктам п. 30 Постанови КМУ від 30 грудня 2015 р. №1187 (всі підтвердження закріплені в документах на запит). Окрім іншого НПП задля підвищення свого професіонального рівня увійшли до Громадських спілок що відповідають спеціалізації. Наприклад, Конох О.Є. та Сидорук А.В. – з 2020 року є членами Громадської спілки «Українська ресторанна асоціація», а Маковецька Н.В. та Сидорук А.В. – з 2021 року є членами «Асоціація Індустрії гостинності України» (довідки, що підтверджують це, закріплені в документах на запит). Окрім іншого, згідно до рекомендацій, на ОП внесли компоненти щодо дуальної освіти та залучили до освітнього процесу спеціалізоване ПЗ – а саме пакет «Парус» що підтвердили під час експертизи здобувачі вищої освіти та НПП. Також студенти підтвердили що після останньої акредитації, НПП та інші структури активізували заходи щодо академічної доброчесності (що в тому числі підтверджують новини ЗВО, наприклад (https://www.znu.edu.ua/cms/index.php?action=news/view_details&news_id=38637&lang=ukr&news_code=Promoting-Academic-Integrity-at-University)).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час експертизи експерти було встановлено, що в Запорізькому національному університеті діє культура якості, що регламентується Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ЗНУ (https://www.znu.edu.ua/2016/polozhennya_pro_svzyavo.pdf). Студенти під час зустрічі підтвердили що вони знайомі з концепцією академічної доброчесності, та заходи щодо академічної доброчесності проводяться регулярно. Окрім іншого в ЗВО існує практика опитування НПП, здобувачів освіти, випускників та роботодавців (<https://www.znu.edu.ua/ukr/university/pidrozdily/1165/11704/12532>). Також започаткували практику соціологічних досліджень (<https://www.znu.edu.ua/ukr/university/pidrozdily/1165/11704/12548/12694>). На сайті також опублікована вся необхідна Нормативно-правова база (<https://www.znu.edu.ua/ukr/university/pidrozdily/1165/11705>) задля надання інформації всім учасникам освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

1. Рекомендації внутрішнього відділу забезпечення якості освіти загальні, через що неможливо відслідковувати зміни. Наприклад, згідно до внутрішнього опитування НПП (https://www.znu.edu.ua/pidrozdily/viddil_monitoryngu/2021/osv_ti_-_zv_t_____anketa_npp_-_2_1_.pdf стр.49) є потреба в удосконаленні мат-тех. бази. Це відображається в питанні: «Чи достатніми, на Вашу думку, є матеріально-технічні ресурси ЗВО для реалізації завдань та цілей ОП?» відповіли «Частково» – 54,5%. Проте, оскільки немає

можливості відкритої відповіді, не зрозуміло які саме пропозиції чи скарги мають опитані. Через що рекомендується переглянути структуру опитувань, для створення більш конкретних рекомендацій та більш оперативного вирішення недоліків. 2. Загалом, під час спілкування з роботодавцями, роботодавці відгукувались позитивно щодо можливості внесення пропозицій. Проте більша кількість пропозицій, за словами роботодавців, вноситься неформально – не через опитування. Через що має сенс перегляду процедури внесення пропозицій та її формалізації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Рекомендації внутрішнього відділу забезпечення якості освіти загальні, через що неможливо відслідковувати зміни. Окрім іншого немає відкритих питань, що унеможливило висловити свою думку.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Експертна група, під час експертиз виявила що в ЗВО проводиться детальне опитування студентів, роботодавців та НПП, проте рекомендації що надаються відділом моніторингу якості вищої освіти доволі абстрактні та загальні, що унеможливило об'єктивно оцінювати результати змін в ОП. Окрім іншого немає відкритих питань, що унеможливило висловити свою думку. Сильною стороною можна вважати активну участь самоврядування в забезпеченні якості освіти. За запевненням адміністрації та кафедри, практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху існує, що було підтверджено здобувачами вищої освіти. Проте ці недоліки не можна вважати критичними, тому критерій 8 відповідає рівню «В».

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Основні внутрішні нормативно-правові акти, що визначають правила та процедури регулювання прав і обов'язків усіх учасників освітнього процесу, знаходяться у відкритому доступі на офіційному сайті ЗВО (<https://www.znu.edu.ua/3641.ukr.html>). На сайті розміщено: Статут, Колективний договір, План інтернаціоналізації Запорізького національного університету, Кодекс академічної доброчесності, Положення по систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ЗНУ, Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ, Типове положення про орган громадського самоврядування коледжу, Окрім іншого є в публічному нормативні документи Запорізького національного університету, що регламентують освітній процес (http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/3647.ukr.html).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Було виявлено що ЗВО оприлюднює проекти ОП на офіційній сторінці (http://sites.znu.edu.ua/cms/index.php?action=news/view_details&news_id=51210&lang=ukr&news_code=pro--kt-osvitno-profesijnoyi-programi---gotelno-restoranna-sprava---bakalavrskogo-rivnya). Факт опублікування та можливості внесення пропозицій було підтверджено стейкхолдерами.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

В ході експертизи було встановлено, що ЗВО оприлюднює всю необхідну інформацію на офіційному сайті (<https://www.znu.edu.ua/ukr/university/departments/fizvosp/1622>). Про обізнаність підтвердили стейкхолдери. Проте

були посилання, що не відповідали наданої інформації (на даний момент ці похибки були виправлені).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

1. Загалом вся інформація надана структуровано та прозоро. 2. На офіційному сайті є можливість заповнити анкету щодо проекту ОП не тільки для студентів, але й для роботодавців та випускників.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

1. Має сенс передивитись структуру сайту та перевірити коректність посилань (особливо щодо публічної інформації). 2. Під час проведення експертизи були наявні посилання, що не відповідали наданої інформації (ці похибки були виправлені безпосередньо під час акредитації, тому їх не можна вважати суттєвими).

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Освітня програма відповідає якісним характеристикам за підкритеріями 9.1. Підкритерій 9.2 та 9.3 також можна враховувати як задовільний, враховуючи контекст, динаміку розвитку ОП та освітня діяльність загалом відповідають Критерію 9 з недоліками, що не є суттєвими. Проте ці недоліки не можна вважати критичними, тому критерій 9 відповідає рівню «B».

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

B

Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Транченко Людмила Володимирівна

Члени експертної групи

Вітряк Оксана Павлівна

Касенкова Катерина Віталіївна